

† NICODIM
EPISCOPUL SEVERINULUI ȘI STREHAIEI

ÎNVIEREA DOMNULUI
PRAZNICUL VIEȚII

*Pastorală la
praznicul Învierii Domnului - 2017*

ÎNVIEREA DOMNULUI – PRAZNICUL VIEȚII

† NICODIM

*Din mila lui Dumnezeu,
Episcop al Severinului și Strehaiei*

*Iubitului nostru cler,
cinului monahal și drept-credinciosului
popor din Episcopia Severinului și Strehaiei,
har, pace, sănătate și alese bucurii duhovnicești de la Dumnezeu
iar de la noi părintească îmbrățișare și arhierască binecuvântare!*

*„Ziua Învierii, popoare, să ne luminăm!
Paștile Domnului, Paștile!
Că din moarte la viață și de pe pământ la cer,
Hristos Dumnezeu ne-a trecut pe noi,
cei ce cântăm cântare de biruință.”
(Canonul Învierii – Irmosul Cântării I)*

Iubiții mei fii duhovnicești,

Aceste cuvinte, pe care le psalmodiază cântăreții bisericești și slujitorii Sfințelor Altare la acest praznic împăratesc, redau bucuria duhovnicească pe care o simte tot creștinul, fiindcă Iisus Hristos, prin slăvita Sa înviere, devine Biruitorul morții și Stăpânul vieții. Bucuria duhovnicească se datorează împăcării neamului omenesc cu Dumnezeu prin pogorârea la iad și, apoi, învierea din morți a Domnului nostru Iisus Hristos. Din acest motiv, Învierea Domnului este cea mai însemnată sărbătoare, fiind prăznuită de întreaga creștinătate. A fost numită *praznic al praznicelor și sărbătoare a sărbătorilor*¹. Cu mulți ani înainte de venirea Domnului nostru Iisus Hristos pe pământ, psalmistul, inspirat de Dumnezeu, spunea despre această sărbătoare că este „ziua cea mare, pe care a făcut-o Domnul să ne bucurăm și să ne veselim într-ânsa” (Psalmul 117, 24).

¹ (...), Slujba Învierii, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2010, p. 38.

Sărbătoarea de azi, Învierea Domnului, se mai numește și Paști, cuvânt care în limba ebraică înseamnă *trecere*. Cu același înțeles l-au folosit și egiptenii în antichitate, sărbătorind solstițiul de primăvară, adică trecerea soarelui din emisfera sudică în emisfera nordică. Pentru egipteni, cuvântul *pasah*, adică *trecere*, însemna biruința luminii asupra întunericului. Poporul evreu a preluat acest cuvânt de la egipteni, zicându-i *pesah*, tot cu înțelesul de trecere. Se refereau la trecerea lor în chip miraculos prin Marea Roșie, adică eliberarea lor din robia egipteană și întoarcerea, după 400 ani de suferință în Canaan, adică în Țara Făgăduinței.

De la evrei, cuvântul a fost preluat de greci, iar de la aceștia de către latini. Din limba latină, cuvântul *pascha-paschae* a ajuns în limba română cu sensul de trecere din moarte la viață, datorită jertfei și învierii Domnului nostru Iisus Hristos.

Lămuriri concludente cu privire la ziua Învierii Domnului găsim în Sinaxar, unde citim: „Numim sărbătoarea de azi *Paști* după cuvântul care în vechiul grai evreiesc înseamnă *trecere*; fiindcă aceasta este ziua în care Dumnezeu a adus, la început, lumea dintru neființă la ființă. În această zi, smulgând Dumnezeu pe poporul israelitean din mâna Faraonului, l-a trecut prin Marea Roșie, și tot în această zi s-a pogorât din ceruri și S-a sălășluit în pântecul Fecioarei. Iar acum, smulgând tot neamul omenesc din legăturile iadului, l-a suit la cer și l-a adus iarăși la vechea vrednicie a nemuririi”².

Iubiți credincioși,

Învierea din morți a Domnului nostru Iisus Hristos este o *sărbătoare a vieții* sau *praznic al vieții*, fiindcă moartea a fost biruită de Mântuitorul sufletelor noastre. Este sărbătoarea vieții fiindcă „prăznuim omorârea morții, sfărâmarea iadului și începătura unei alte vieți veșnice”³. Ori de câte ori cântăm

² *Ibidem*, pp. 32-33.

³ *Ibidem*, p. 37.

troparul acestui praznic, mărturisim Învierea: „Hristos a înviat din morți cu moartea pe moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le”. Odată cu pogorârea la iad, Iisus Hristos a slobozit „sufletele sfinților din veac, ținute cu sila în iad, le-a slobozit și a dăruit tuturor puțința să se urce la ceruri”⁴. Prin învierea Sa, Hristos ne asigură de existența unei alte lumi cerești, ne-a arătat că moartea trupească nu poate înghiți făptura noastră. Neamul omenesc nu mai rămâne despărțit de Dumnezeu.

În această zi deosebită, Sfânta noastră Biserică ne îndeamnă pe fiecare dintre noi să ne bucurăm duhovnicește și să „prăznuim cu strălucire Învierea, închipuind bucuria cu care s-a îmbogățit firea noastră prin îndurarea milostiviilor lui Dumnezeu. Să prăznuim și risipirea vrajbei, arătând prin aceasta unirea noastră cu Dumnezeu și cu îngerii”⁵.

Bucuria duhovnicească pe care o trăim sărbătorind acest praznic al vieții este prelungită până la Înălțarea Domnului, timp în care ne spunem unii altora *Hristos a Înviat! și Adevărat a înviat!* Un ierarh cunoscut al Bisericii noastre, referindu-se la Învierea Domnului, spunea: „Când rostim adevărul că Hristos a înviat, mărturisim totodată și adevărul că viața e mai tare decât moartea, binele e mai puternic decât răul, dreptatea alungă nedreptatea, bucuria învinge tristețea, adevărul biruie minciuna și lumina înlătură întunericul”⁶.

Prin Învierea Sa din morți, Mântuitorul Iisus Hristos sfârâmă robia morții, dăruindu-ne siguranța că și noi putem moșteni viața veșnică. El este garanția învierii noastre. Aceste adevăruri de credință au fost exprimate de Sfântul Apostol Pavel, care spune: „Dar acum Hristos a înviat din morți, fiind începătură (a Învierii) celor adormiți. Că de vreme ce printr-un om a venit moartea, tot printr-un om și învierea morților. Căci, precum în Adam toți mor, așa și în Hristos toți vor învia”

4 *Ibidem*, p. 33.

5 *Ibidem*.

6 Ps. Dr. Vasile Coman, *Slujind lui Dumnezeu și oamenilor*, ediția a II-a, Editura Episcopiei Ortodoxe Române a Oradiei, 1984, p. 12.

(I Corinteni 15, 22).

Se cuvine să ne amintim în această zi a învierii de marea dragoste pe care Dumnezeu a arătat-o nouă, oamenilor, și lumii întregi. „Atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, zicea Sfântul Ioan Evanghelistul, încât pe Unul-Născut Fiul Său L-a dat ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică” (Ioan 3, 16).

Iisus Hristos, Cel înviat a treia zi din morți, a adus lumina vieții: „Eu sunt Lumina lumii. Cel ce vine după Mine nu va umbla în întuneric ci va avea lumina vieții” (Ioan 8, 12).

Iubiți frați creștini,

Timp de trei ani și jumătate, cât a propovăduit cuvântul Evangheliei Sale, Domnul nostru Iisus Hristos ne-a arătat calea care duce către împărăția cerurilor și moștenirea vieții veșnice. El a spus: „Eu sunt Calea, Adevărul și Viața. Nimeni nu vine la Tatăl decât prin Mine” (Ioan 14, 6). Sfântul Apostol Petru precizează în prima sa epistolă: „Cel ce voiește să iubească viața și să vadă zile bune, să-și oprească limba de la rău și buzele sale să nu grăiască vicleșug; să se ferească de rău și să facă bine; să caute pacea și s-o urmeze; căci ochii Domnului sunt peste cei dreپți și urechile Lui spre rugăciunile lor, iar fața Domnului este împotriva celor ce fac rele” (I Petru 3, 10-12).

În *Didahia* sau *Învățătura celor doisprezece Apostoli* sunt descrise pentru *neamuri* două căi: una a *vieții* și alta a *morții*. Sunt prezentate două drumuri sau două direcții spre care omul, liber fiind, poate decide și alege pe care să-și îndrepte pașii. Ideea aceasta se găsește și în cartea *Levitic*, capitolul 26, capitol intitulat *Binecuvântări și Blesteme*. Împlinirea poruncilor lui Dumnezeu aduce omului binecuvântări, iar neascultarea și nesocotirea poruncilor Lui, aduce blestemul. Moise, inspirat de Dumnezeu, scria în cartea *Deuteronom*: „Iată, Eu astăzi ți-am pus înaintea viața și moartea, binele și răul, (...) binecuvântare și blestem. Alege viața ca să trăiești tu și urmașii tăi” (Deuteronom 30, 15; 19).

Calea morții a fost descrisă ca fiind „rea și plină de blestem: ucideri, adultere, pofta, desfrânări, hoții, idolatrii, vrăji, farmece, răpiri, mărturii minci-noase, fățarnicii, inimă vicleană, vicleșug, mândrie, răutate, obrazni-cie, lăcomie, cuvinte de rușine, invidie, nerușinare, îngâmfare, fudulie, lipsă de teamă. Prigonitori ai celor buni, urători de adevăr, iubitori de minciună; nu cunosc răsplata dreptății, nu se lipesc de bine, nici de dreapta judecată; nu priveghează spre bine, ci spre rău; bunătatea și răbdarea este departe de ei; «*iubesc cele deșarte*» (Psalmi 4, 2), «*umblă după mită*» (Isaia 1, 23), nu miluiesc pe sărac, nu sufăr pe cei necăjiți, nu cunosc pe Creatorul lor, «*ucigași de copii*» (Înț. lui Solomon 12, 5), stricători ai fapturii lui Dumnezeu, întorc spatele celui lipsit, asupresc pe cel în strâmtorare; apărători ai bogaților, judecători nelegiuți ai săracilor, plini de tot păcatul”⁷.

Cine pornește pe *calea vieții*, Îl iubește pe Dumnezeu-Creatorul și pe semenul lui. În continuare, vă punem la suflet câteva învățături care descriu drumul pe care se cuvine a-l urma în viața de aici: „Fiul meu, fugi de orice rău și de tot ce este asemenea lui. Să nu fi mânios, că mânia duce la ucidere; nici invidios, nici certăreț, că din toate acestea se nasc ucideri. Fiul meu, să nu fi poftitor, că pofta duce la desfrâu; să nu spui cuvinte de rușine, și nici să te uiți cu ochi pofticioși, că din toate acestea se nasc adulterele. Fiul meu, să nu ghicești viitorul după zborul păsărilor, pentru că aceas-ta duce la închinare de idoli; să nu descânți, să nu citești în stele, să nu faci vrăji, să nu vrei să auzi de ele, nici să le vezi, că din toate acestea se naște închinarea la idoli. Fiul meu, să nu fi mincinos, pentru că minciuna duce la hoție; nici iubitor de argint, nici iubitor de slavă deșartă, că din toate acestea se nasc hoțiile. Fiul meu, să nu fi cârtitor, pentru că te duce la hulă, nici obraznic, nici cu gând rău, că din toate acestea se nasc hulele. Să fii blând, pentru că «*cei blânzi vor moșteni pământul*» (Matei 5, 5;

7 (...), *Învățătură a celor doisprezece Apostoli*, V, 1-3, în colecția *Părinți și Scititori Bisericești*, vol. 1, trad., note și indici de Pr. Dumitru Fecioru, Editura Institutului Biblic și de Misiune al Bisericii Ortodoxe Române, București, 1979, p. 28.

Psalmi 36, 11). Să fii îndelung răbdător, milos-tiv, fără răutate, pașnic și bun, tremurând totdeauna pentru cuvintele pe care le-ai auzit. Să nu te înalți pe tine însuși, nici să ai sufletul tău obraznic. Să nu se lipească sufletul tău de cei mândri, ci să ai legături cu cei drești și cu cei smeriți (Romani 12, 16). Cele ce ți se întâmplă să le primești ca bune, știind că nimic nu se face fără Dumnezeu”⁸.

Închei acest cuvânt pastoral, dorindu-vă tuturor să mergeți pe calea vieții, pentru a avea parte de Împărăția Cerurilor.

Vă îmbrățișează cu dragoste părintească al dumneavoastră pururi rugător către Milostivul Dumnezeu,

† Nicodim

Episcopul Severinului și Strehaiei

Nicodim

⁸ *Ibidem*, pp. 26-27.

*Hristos a înviat din morți,
Cu moartea pe moarte călcând
Și celor din morminte
Viață dăruindu-le.*